

A man with a beard and short hair stands in a workshop, shirtless with an open olive-green button-down shirt over his shoulders. He wears dark trousers and a brown belt with a silver buckle. He holds a dark, textured object in his right hand. The background is a blurred workshop with various tools and equipment.

THE FOUNTAINHEAD

van ayn rand regie ivo van hove

toneelgroepamsterdam

ROLVERDELING OP ACHTERZIJDE

VAN AYN RAND
REGIE IVO VAN HOVE
VERTALING JAN VAN RHEENEN, ERICA VAN RIJSEWIJK
BEWERKING KOEN TACHELET
DRAMATURGIE PETER VAN KRAAIJ
SCENOGRAPHIE & LICHT JAN VERSWEYVELD
COMPOSITIE ERIC SLEICHIM
KOSTUUMS AN D'HUYS
VIDEO TAL YARDEN
MUZIEK BLINDMAN (DRUMS): YVES GOEMAERE,
HANNES NIEUWLAET, CHRISTIAAN SARIS
PARTICULIER PRODUCENT EMMERIQUE GRANPRÉ MOLIÈRE

ASSISTENTIE REGIE NINA DE LA PARRA
ASSISTENTIE DRAMATURGIE VERA HOOGSTAD
ASSISTENTIE SCENOGRAPHIE ROEL VAN BERCKELAER,
RAMÓN HUIJBRECHTS
ASSISTENTIE COMPOSITIE JENNEKE OBDEIJN
ASSISTENTIE VIDEO RODRIK BIERSTEKER
HOOFD TECHNIEK & PRODUCTIE GÖTZ SCHWÖRER
PRODUCTIELEIDING MICHEL VAN SCHIJNDEL
TECHNIEK FRED BEEZHOLD (TONEELMEESTER), REYER MEETER
(1° INSPICIËNT), SANDER VAN ELTEREN, STIJN VAN DER LEEUW,
DAVID LOGGER, TIMO MERKIES, HANS PIEKSMA, PIETER ROODBEEN,
TIM RUITERS, MARK THEWESSEN, THEUNIS ZIJLSTRA,
PAUL VAN DER ZOUWE
KOSTUUMATELIER FARIDA BOUHBOUH, JACOLIEN HONDERS
(KLEEDWERK), WIM VAN VLIET (HOOFD)
UITVOERING TONEELBEELD EDDY VAN GELDER, KLOOSTERBOER
DECOR BV, LEVTEC
CASTINGADVIEZEN HANS KEMNA
REPETITOR ROBERT JOOSTEN
FOTOGRAFIE JAN VERSWEYVELD
GRAFISCH ONTWERP BRIGIET VAN DEN BERG, SARA VAN GELDER,
JAN VERSWEYVELD
PUBLICITEIT MARLEEN KOENS
DRUK SSP AMSTERDAM
MET DANK AAN OOGAPPEL, NIEK OOSTENDORP, STOUT LINGERIE,
JEROEN SUKEL, ZINA

'THE FOUNTAINHEAD' BY AYN RAND
USED BY PERMISSION OF CURTIS BROWN LTD.
COPYRIGHT © 1943
ALL RIGHTS RESERVED

UITGEVERIJ LUITINGH-SIJTHOFF BRENGT THE FOUNTAINHEAD
UIT ONDER DE TITEL DE EEUWIGE BRON.

RAMSEY NASR WON VOOR ZIJN ROL DE LOUIS D'OR.

DE VOORSTELLING DUURT CIRCA 4 UUR,
INCLUSIEF PAUZE.

#THEFOUNTAINHEAD

*'Ivo, je MOET dit lezen,
want het is belangrijk. Juist voor jou!'*

– Matthias Mooij

THE FOUNTAINHEAD

TAMAR VAN DEN DOP, AUS GREIDANUS JR., FRIEDA PITTOORS, RAMSEY NASR, BART SLEGGERS | AMSTERDAM | 2014

SYNOPSIS

—
Howard Roark is een eigenzinnige architect met maar één wens: het materiaal dat de aarde hem biedt te vormen naar zijn eigen ideaal. Dat blijkt geen eenvoudige opgave in een wereld waarin schepingsdrang het moet afleggen tegen commercieel succes, maatschappelijk belang en macht. Zo brengen vleierij en intrige Roarks ambitieuze studiegenoot Peter Keating al snel naar de top van de architectuurwereld, en bespeelt journalist Ellsworth Toohey de publieke opinie via de miljoenenkrant *The New York Banner*. En dan is er nog Gail Wynand, de invloedrijke eigenaar van de *Banner*: een man die zijn ziel verkocht heeft aan de massa in ruil voor macht.

Als Howard Roark Dominique Francon ontmoet, vindt hij in haar een verwante ziel. Tussen de in de mens teurgestelde Dominique en de bezielde Roark ontwikkelt zich een rauwe romance, die voelbaar maakt hoe moeilijk het is je aan een ander te geven en toch jezelf te blijven. Hoe groot zijn de offers die je kunt brengen voor onafhankelijkheid?

Ayn Rand schetst in *The Fountainhead* consciëntieus de strijd tussen het vasthouden aan je eigen visie en dienstbaar zijn aan anderen. In het middelpunt stelt zij een man enkel gedreven door zijn passie en zijn kracht als schepper; een persoon die niet leeft voor anderen.

HÉLÈNE DEVOS | AMSTERDAM | 2013

HALINA REIJN, RAMSEY NASR | AMSTERDAM | 2014

HANS KESTING, BART SLEGERS | AMSTERDAM | 2014

AUS GREIDANUS JR., CHRISTIAAN SARIS, YVES GOEMAERE | AVIGNON | 2014

AUTEUR

AYN RAND

–

Ayn Rand (1905-1982) wordt geboren als Alissa Zinovievna Rosenbaum in het Russische Sint-Petersburg aan de vooravond van de communistische revolutie. Op jonge leeftijd ontwikkelt Rand de beginselen van haar levensfilosofie: het is een pleidooi vóór de absolute waarde van de individuele mens en tegen alles dat zinspeelt op collectivisme of religieuze mystiek. Op haar twintigste veruult ze de naam Alissa Rosenbaum voor Ayn Rand en vertrekt ze naar Amerika om daar haar persoonlijke *American dream* te verwezenlijken: schrijfster worden, om zo haar overtuigingen te kunnen delen met de wereld. Hoewel haar romans door critici met argwaan worden ontvangen, vergaart Rand in Amerika een schare gepassioneerde aanhangers die zich vereenzelvigen met haar radicaal individualistische, liberale visie op de wereld.

De kracht van de schepper is een van de leidende principes in Rands filosofie van *selfishness*, die zij de naam objectivisme meegaf. Waar *The Fountainhead* (1943) voor de schrijfster een romantisch-filosofische weergave is van haar idealen, slaat zij later een steeds politieker en maatschappelijker pad in met haar werk. In haar magnum opus *Atlas Shrugged* (1957) is het scheppende individu niet louter meer van belang op het vlak van de autonome creatie, maar ook op politiek en maatschappelijk vlak. De onafhankelijke schepper ontwikkelt zich tot de spil van Rands filosofisch systeem: als schepper van zijn eigen geluk, maar ook als de schepper van een succesvolle individualistische-georiënteerde samenleving.

Waar *Atlas Shrugged* algemeen gezien wordt als de meest omvattende weergave van Rands filosofie van het objectivisme, schildert zij in *The Fountainhead* minutieus haar beeld van de strijd tussen de krachten van het individualisme en het collectivisme, *'not in politics, but within a man's soul'*.

REGIE

IVO VAN HOVE

–

Ayn Rand schetst in *Howard Roark* haar ideaal: een mens die zich zuiver en compromisloos laat leiden door zijn eigen rationele inzicht. Zijn doel is door middel van zijn werk een betere, mooiere wereld te scheppen. Maar *Roark* is niet alleen: de personen om hem heen creëren samen een krachtveld van uiteenlopende wereldvisies. Zij stellen zichzelf voortdurend de vraag hoe zij zich moeten verhouden tot de wereld en de mensen om hen heen. *The Fountainhead* is een gelaagde wereld waarin mensen strijd leveren om hun visie te realiseren.

Hoewel Rand *The Fountainhead* meer dan zeventig jaar geleden schreef, zijn de thema's die zij behandelt nog steeds actueel. Door wie en wat laten we onze identiteit bepalen? Het antwoord van de schrijfster zelf is helder en eenduidig, maar Van Hove schroomt niet de complexiteit van Ayn Rands web van individuen, met ieder hun eigen streven, genadeloos te ontleden. De intense liefde tussen *Howard Roark* en *Dominique Francon* vormt daarin een belangrijke lijn. Hun relatie balanceert continu op de gevaarlijke grens tussen oprecht idealisme en schijnbaar onafwendbare destructie.

Aan de hand van het overkoepelende gegeven van de architectuur schetst Van Hove een beeld van de problematische verhouding tussen kunst en samenleving. Want hoe valt kunst als uiting van een individuele visie te verenigen met maatschappelijke relevantie? *The Fountainhead* is een voorstelling over passie, over de gedreven mens: een voorstelling over een verdeeld gevoel van idealisme en de menselijke verhoudingen die uit dat conflict voortkomen.

SCENOGRAFIE & LICHT

JAN VERSWEYVELD

–

In de scenografie van *The Fountainhead* is alles in beweging: het toneelbeeld van *Jan Versweyveld* is vormgegeven als een industriële ideeënruimte waarin niet alleen de personages, maar ook de musici en technici voortdurend bezig zijn met het creëren van tekst, beeld en muziek. Op de speelvlak zijn persoonlijke werkgebieden geïnstalleerd waarin de gedachtenwereld van Ayn Rand kan worden omgezet in de dynamiek van een idee dat ten uitvoer wordt gebracht. Het zijn de ideeën en de artistieke en persoonlijke processen die daaruit voortvloeien die de personages door *Versweyvelds* ruimte voortbewegen.

VIDEO

TAL YARDEN

–

De videobeelden van *Tal Yarden* geven dicht op de huid weer hoe een architecturaal idee zich ontwikkelt tot een ontwerp en zichtbare vorm. De visualisering van dit proces biedt de toeschouwer een blik op de realiteit van de kunstenaar: hoe wordt een gedachte aan een kunstwerk omgezet in een concreet resultaat? Verder tonen *newsreels* en krantenknipsels hoe het werk van de architecten in de wereld wordt ontvangen. De spanning tussen creatie en kritische ontvangst wordt zo een rode draad in de voorstelling.

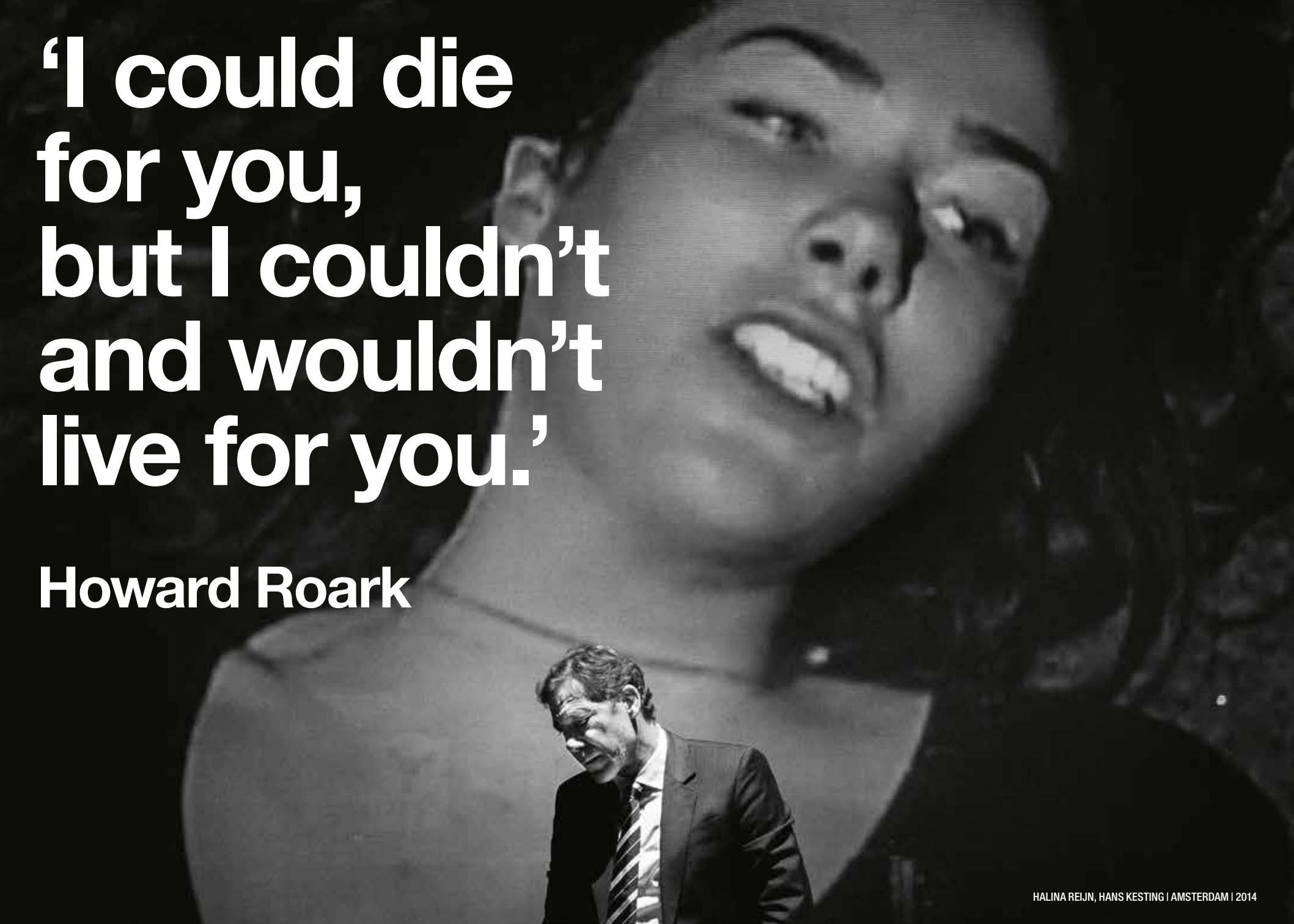
MUZIEK

ERIC SLEICHIM

–

In de muziek gaan live uitgevoerde composities van *Eric Sleichim* hand in hand met bestaande tracks. Twee musici en een technicus maken als het ware een reis door de muziekgeschiedenis van de 20^e eeuw en bespelen niet alledaagse instrumenten als de basmarimba en de theremin. Zij evoceren een periode van muzikale experimenten, een zoektocht naar een nieuwe klank. Daarnaast begeleiden de opera- en filmmuziekfragmenten het *larger-than-life* aspect van de personages. Naarmate *The Fountainhead* zich verder ontwikkelt tot een ideeënoorlog met verstrekkende maatschappelijke gevolgen, wordt de muziek dramatischer en operatesker. Op het einde wordt *Roark's* lange pleidooi voor individualisme begeleid door de live uitgevoerde 'koozang' van de omstaanders. Individu en groep staan hier op gespannen voet tegenover elkaar maar maken samen de complexiteit van het slotakkoord.

The Fountainhead is een visuele en auditieve lofzang op de levende kunst.

**'I could die
for you,
but I couldn't
and wouldn't
live for you.'**

Howard Roark

PIETER ROODBEEN, IVO VAN HOVE, CHRISTIAAN SARIS, TAMAR VAN DEN DOP, ROBERT DE HOOG, BART SLEGGERS | AVIGNON | 2014

AUS GREIDANUS JR. | AMSTERDAM | 2014

HUGO KOOLSCHIJN | AMSTERDAM | 2014

ROBERT DE HOOG, HANS KESTING | AMSTERDAM | 2014

THE FOUNTAINHEAD

BROOKLYN ACADEMY OF MUSIC NEW YORK

DI 28 NOV T/M ZA 2 DEC

AMSTERDAM STADSSCHOUWBURG

(020 624 23 11)

VR 5 T/M ZO 7 JAN

WO 10 T/M ZA 13 JAN

TA-EXTRA AMSTERDAM

NAGESPREK VR 5, 12 JAN

INLEIDING WO 10 JAN

ENGELSE BOVENTITELING DO 11 JAN

ENSEMBLE & GASTEN 17 | 18 HÉLÈNE DEVOS, JIP VAN DEN DOOL, FRED GOESSENS, JANNI GOSLINGA, AUS GREIDANUS JR., MARIEKE HEEBINK, ROBERT DE HOOG, HANS KESTING, HUGO KOOLSCHIJN, MARIA KRAAKMAN, RAMSEY NASR, CHRIS NIETVELT, CELIA NUFAAR, FRIEDA PITTOORS, HALINA REIJN, GIJS SCHOLTEN VAN ASCHAT, HARM DUCO SCHUT, BART SLEGGERS, EELCO SMITS, STEVEN VAN WATERMEULEN, CLAIRE BENDER, BART BIJNENS, EVELIEN BOSMANS, VIOLET BRAECKMAN, EVGENIA BRENDES, THOMAS CAMMAERT, MINGUS DAGELET, KATELIJNE DAMEN, BARRY EMOND, ROELAND FERNHOUT, ABKE HARING, MAARTEN HEIJMANS, EVA HEIJNEN, NOORTJE HERLAAR, GAITE JANSEN, MINNE KOOLE, DJAMILA LANDBRUG, ROB MALASCH, MASSIMO PESIK, DEWI REIJS, LINEKE RIJXMAN, DAVID ROOS, LUCA SAVAZZI, MICHAEL SCHNÖRR, ANNE-CHRIS SCHULTING, JIP SMIT, JOSHA STRADOWSKI, LUCAS VANDERVOST, ARIANE VAN VLIET, LEON VOORBERG, FAAS JONKERS, POEMA KITSEROO, ROVER WOUTERS, STIJN VAN DER PLAS

ROBERT DE HOOG WORDT ONDERSTEUND DOOR HET CLIFFORD CHANCE APPRENTICESHIP FOR YOUNG ACTORS.

TONEELGROEP AMSTERDAM | MARNIXSTRAAT 427 | 1017 PK AMSTERDAM | (020) 795 99 00

TGA.NL | INFO@TGA.NL | TWITTER @TGAMSTERDAM | INSTAGRAM.COM/TONEELGROEPAMSTERDAM

FACEBOOK.COM/TONEELGROEPAMSTERDAM

accenture

CLIFFORD
CHANCE

Gemeente
Amsterdam

SEIZOEN 17 | 18

—
PREMIÈRES

KLEINE ZIELEN

VAN LOUIS COUPERUS

REGIE IVO VAN HOVE

COPRODUCTIE RUHRTRIËNNALE
SEP, OKT, NOV 17

UIT HET LEVEN VAN MARIONETTEN

VAN INGMAR BERGMAN

REGIE NANOUK LEOPOLD

NOV 17

VERGEEF ONS

VAN A.M. HOMES

REGIE GUY CASSIERS

PRODUCTIE TONEELGROEP
AMSTERDAM/TONEELHUIS
FEB, MRT, APR, MEI, JUN 18

OEDIPUS

VAN ROBERT ICKE

NAAR SOPHOCLES

REGIE ROBERT ICKE

APR, MEI 18

—
REPRISES

HET JAAR VAN DE KREEFT

VAN HUGO CLAUS

REGIE LUK PERCEVAL

AUG, OKT, NOV 17, APR 18

MEDEA

VAN SIMON STONE

NAAR EURIPIDES

REGIE SIMON STONE

AUG, SEP, OKT 17

SONG FROM FAR AWAY

VAN SIMON STEPHENS

REGIE IVO VAN HOVE

COPRODUCTIE MOSTRA
INTERNACIONAL DE TEATRO
DE SÃO PAULO
NOV, DEC 17

DE MEIDEN

VAN JEAN GENET

REGIE KATIE MITCHELL

NOV, DEC 17

DE STILLE KRACHT

VAN LOUIS COUPERUS

REGIE IVO VAN HOVE

COPRODUCTIE RUHRTRIËNNALE
DEC 17

KINGS OF WAR

VAN WILLIAM SHAKESPEARE

REGIE IVO VAN HOVE

CO-COMMISSIONERS BARBICAN,
THÉÂTRE NATIONAL
DE CHAILLOT, WIENER FESTWOCHEN
COPRODUCTIE BLINDMAN,
HOLLAND FESTIVAL,
MUZIEKTHEATER TRANSPARANT
OKT, DEC 17, MRT, MEI 18

THE FOUNTAINHEAD

VAN AYN RAND

REGIE IVO VAN HOVE

NOV, DEC 17, JAN 18

DE ANDERE STEM

VAN RAMSEY NASR

REGIE IVO VAN HOVE

JAN, FEB, MRT, APR 18

DE DINGEN DIE VOORBIJGAAN

VAN LOUIS COUPERUS

REGIE IVO VAN HOVE

PRODUCTIE TONEELGROEP
AMSTERDAM/TONEELHUIS
COPRODUCTIE RUHRTRIËNNALE
JAN, FEB 18

IBSEN HUIS

VAN SIMON STONE

NAAR HENRIK IBSEN

REGIE SIMON STONE

FEB 18

ROMEINSE TRAGEDIES

VAN WILLIAM SHAKESPEARE

REGIE IVO VAN HOVE

COPRODUCTIE HOLLAND
FESTIVAL, DE MUNT, KAAITHEATER,

MUZIEKTHEATER TRANSPARANT,

BLINDMAN

JUN, JUL 18

NA DE REPETITIE / PERSONA

VAN INGMAR BERGMAN

REGIE IVO VAN HOVE

COPRODUCTIE LES THÉÂTRES DE
LA VILLE DE LUXEMBOURG, MAISON
DES ARTS DE CRÉTEIL,
THÉÂTRE DE LA PLACE LIÈGE
SEP 17, JAN, APR 18

OTHELLO

VAN WILLIAM SHAKESPEARE

REGIE IVO VAN HOVE

NOV 17

DAGBOEK VAN EEN VERDWENENE

COMPONIST LEOŠ JANÁČEK,

ANNELIES VAN PARYS

REGIE IVO VAN HOVE

PRODUCTIE MUZIEKTHEATER
TRANSPARANT

COPRODUCTIE TONEELGROEP

AMSTERDAM, KLARAFESTIVAL,

DE MUNT, KAAITHEATER,

LES THÉÂTRES DE LA VILLE DE

LUXEMBOURG, OPERADAGEN

ROTTERDAM

DEC 17, JAN, FEB, MRT 18

LA VOIX HUMAINE

VAN JEAN COCTEAU

REGIE IVO VAN HOVE

MRT 18

—
TA-JUNIOR

OEDIPUS JR.

NAAR SOPHOCLES

REGIE ROSA FONTEIN, EMKE IDEMA
APR 18

KINGS OF WAR JR.

NAAR WILLIAM SHAKESPEARE

REGIE KARLIJN BENTHEM,

ROSA FONTEIN

NOV 17

HOWARD ROARK
RAMSEY NASR

PETER KEATING
AUS GREIDANUS JR.

ELLSWORTH TOOHEY
BART SLEGERS

GAIL WYNAND
HANS KESTING

DOMINIQUE FRANCON
HALINA REIJN

GUY FRANCON
HENRY CAMERON
HUGO KOOLSCHIJN

MEVR. KEATING
FRIEDA PITTOORS

CATHERINE HALSEY
HÉLÈNE DEVOS

STEVEN MALLORY
ALVAH SCARRET
ROBERT DE HOOG